

Протокол
засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи водосховищ
комплексного призначення і водогосподарських систем
у суббасейні Сіверського Дінця району річкового басейну Дон
(крім тимчасово окупованої території)
на літньо - осінню межень 2020 року

м. Слов'янськ

04 червня 2020 р.

Присутні на засіданні: список додається.

Порядок денний:

1. Про виконання рішень Міжвідомчої комісії від 12 березня 2020 р. та результати роботи водогосподарського комплексу в суббасейні Сіверського Дінця району річкового басейну Дон у межах Харківської, Донецької та Луганської областей (крім тимчасово окупованої території) у весняний період 2020 року.
2. Про якісний стан поверхневих водних об'єктів у суббасейні Сіверського Дінця у межах Харківської, Донецької та Луганської областей (крім тимчасово окупованої території) за даними програми державного моніторингу.
3. Прогноз розвитку гідрометеорологічної та водогосподарської обстановки за даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології в період літньо-осінньої межені 2020 року на водних об'єктах суббасейну р. Сіверський Донець.
4. Про водогосподарську обстановку на водних об'єктах в суббасейні р. Сіверський Донець на початок межені та основні завдання щодо забезпечення водними ресурсами водокористувачів Харківської, Донецької і Луганської областей (крім тимчасово окупованої території) з урахуванням прогнозованої водності та можливого маловоддя.
5. Пропозиції учасників водогосподарського комплексу щодо режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем на період літньо-осінньої межені 2020 р. згідно Правил експлуатації та вимог щодо підтримання водності річок.
6. Про встановлення оптимальних режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем в суббасейні р. Сіверський Донець на період літньо-осінньої межені 2020 р. для забезпечення потреб Харківської, Донецької і Луганської областей (крім тимчасово окупованої території) з урахуванням пропозицій учасників водогосподарського комплексу.

1. Виступили:

Трофанчук С.І. - голова Міжвідомчої комісії, начальник Сіверсько-Донецького БУВР

Дотримання встановлених на весняний період режимів роботи водосховищ комплексного призначення та основних регуляторів стоку в басейні Сіверського Дінця дозволили забезпечити їх наповнення до максимально можливих відміток та утримувати достатні рівні води по руслу р. Сіверський Донець в районах

поверхневих водозаборів в межах Харківської, Донецької та Луганської областей умовах відсутності весняної повені.

На початок літньої межени водогосподарський комплекс басейну Сіверського Дінця працює стабільно, всі водокористувачі-забезпечені водними ресурсами в межах потреби та встановлених лімітів.

Згідно прогнозів щодо ймовірного настання маловоддя в період літньої межени 2020 року, що є актуальним для всієї України, питання безпеки водних ресурсів держави та забезпечення населення якісною питною водою в населених пунктах України було винесене 13 травня на розгляд робочої групи РНБО України.

Для басейну Сіверського Дінця згідно розрахункових водогосподарських балансів визначені ділянки з можливим дефіцитом водних ресурсів, по яких басейновим управлінням виконано аналіз ситуації останні 10 років, який свідчить про можливість забезпечення достатньої водності за рахунок встановлення оптимальних режимів роботи водосховищ комплексного призначення, їх своєчасного коригування та дотримання водокористувачами своїх обов'язків.

У разі настання маловоддя в літній період відповідно до рекомендацій Держводагентства з метою подолання дефіциту водних ресурсів 14 травня на засіданні технічної ради басейнового управління було розглянуто питання щодо визначення водокористувачів для можливого обмеження забору води з поверхневих джерел з дотриманням пріоритету питного водопостачання.

В умовах можливого посилення антропогенних впливів в умовах маловоддя особлива увага басейновим управлінням приділяється державному моніторингу, а також дослідженням в програмі регіонального моніторингу Донецької області.

В оновлених після ремонту приміщеннях та встановлення сучасного обладнання, по якому завершується наладка, запрацювала басейнова Лабораторія моніторингу вод Східного регіону, як одна з чотирьох провідних в системі Держводагентства, де з II півріччя планується виконання досліджень 131 зразка за розширеним переліком показників у суббасейні Сіверського Дінця та суміжних річкових басейнах річок Приазов'я та Нижнього Дніпра.

Онлайн-подорож про відкриття лабораторії 16 квітня цього року, як це було заплановано, але в умовах карантину пройшло онлайн, розміщено на всіх ресурсах, включно з Урядовим порталом.

Лоткова О.В. – начальник басейнової лабораторії моніторингу вод

Сіверсько-Донецьким БУВР спільно з Харківським регіональним та Луганським обласним центрами з гідрометеорології із залученням Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області в рамках діагностичного моніторингу виконуються відбори проб поверхневих вод в суббасейні р. Сіверський Донець та виконання вимірювання показників для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод.

Державний моніторинг поверхневих вод виконується у 34 пунктах моніторингу на масивах поверхневих вод, забір з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення; на транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво, та масивах поверхневих вод, які перебувають під ризиком на основі антропогенних впливів на якісний та кількісний стан води.

Вимірювання здійснюються по 38 показниках, в т.ч. 13 фізико-хімічних (в районах поверхневих питних водозаборів), 9 для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод (згідно наказу Мінприроди № 45 від 06.02.2017), 6 басейновими специфічними, 10 додаткових для транскордонних та питних створів.

За фізико-хімічними показниками перевищення нормативів відмічалось по вмісту органічних сполук та сульфатів, за вмістом важких металів – по марганцю, міді, нікелю та цинку.

У порівнянні з аналогічним періодом минулого року, відмічається зменшення жорсткості вздовж водотоку (на нижній ділянці).

Хімічний стан масивів поверхневих вод р. Сіверський Донець характеризується як «недосягнення доброго» та відповідає II класу хімічного стану.

Сіверсько-Донецьким БУВР, на виконання п. 32 Програмних заходів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, затверджених розпорядженням голови Донецької облдержадміністрації, в травні 2020 р. розпочато виконання відборів проб води згідно «Програми регіонального моніторингу стану довкілля Донецької області в частині додаткових спостережень стану поверхневих вод» у 16 пунктах моніторингу в місцях найбільш інтенсивного антропогенного навантаження в басейнах річок Сіверський Донець, Приазов'я та Нижнього Дніпра. Зокрема, у травні відібрано 10 проб поверхневих вод у басейні р. Сіверський Донець та виконано вимірювання по 25 показниках.

Озерна Л. В. - завідувач сектору гідро прогнозів Харківського регіонального центру з гідрометеорології

Відсутність водопілля в басейні Сіверського Дінця, в наслідок чого водність річок басейну в квітні становила всього 15-35% норми, на більшості річок рівні води наблизились до мінімальних значень за багаторічний період спостережень.

Але в травні в басейні Сіверського Дінця спостерігалась прохолодна погода (на 1⁰-2⁰ нижча за кліматичну норму) з достатньою кількістю опадів, що сприяло підвищенню водності річок.

Сума опадів за травень на переважній частині басейну коливалась у межах 80-165% від норми, за винятком Харківської та деяких частин Донецької областей, де інтенсивність дощів була більшою і кількість опадів становила 170-335% місячної норми.

Опади уповільнили інтенсивність зменшення водності річок, але суттєвого впливу на гідрологічну ситуацію не мали.

Середня місячна водність р. Сіверський Донець та його приток, р. Оскіл (Харківська область), річок Приазов'я (Донецька область) у травні складала 45-100% норми, за винятком р. Деркул (Луганська область), де водність складала 137% норми.

Опади, які пройшли у регіоні, обумовили короточасні підйоми рівнів води на річках басейну Сіверського Дінця. Добові підйоми були у межах 3-10 см, на деяких річках досягали 20-40 см.

На більшості річок регіону спостерігалось поступове підвищення рівнів води, яке на кінець місяця становило:

- на р. Сіверський Донець, р. Оскіл (водпост Куп'янськ) та річках Донбасу 1-66 см,

